

Модернізація черв'яка екструдера агрегату для виробництва поліетиленової плівки

Ясь А.В., студ., Гунчар Д.О. студ.

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ

Запропоновано вдосконалену конструкцію черв'яка екструдера агрегату для виготовлення поліетиленової плівки з метою підвищення ефективності процесу обробки сировини та прискорення гомогенізації полімерного розплаву. Для оцінки працездатності вдосконаленої конструкції здійснено комп'ютерне моделювання її напружено-деформованого стану. Встановлено, що мінімальне значення коефіцієнта запасу міцності модернізованого черв'яка перевищує 1,8, що гарантує його надійну та безпечну експлуатацію.

Ключові слова: черв'як, екструдер, модернізація, поліетиленова плівка, напружено-деформований стан.

Вступ. Зі зростанням вимог до асортименту продукції відбувається постійне вдосконалення технологій для роботи з полімерними матеріалами, зокрема для створення різноманітних видів пакувальної поліетиленової плівки. Одним із ключових і найбільш поширених методів переробки полімерів є екструзія [1].

У процесі модернізації черв'яка екструдера було обрано конструкцію, що ґрунтується на патенті № EP3630444A1 [2]. Удосконалення полягає у зміні геометрії черв'яка, який тепер має три ключові зони: завантаження та дегазації, активного змішування й дозування. Особливістю модернізації є впровадження в зоні активного змішування циліндричної ділянки з гвинтовою навивкою збільшеного кроку та зменшеної висоти витка, що дає змогу отримати високий рівень однорідності полімерного розплаву ще до входу в зону дегазації.

Для розробки тривимірної моделі та проведення числового аналізу НДС модернізованої конструкції черв'яка екструдера застосовано CAD-CAE-системи SolidWorks і ANSYS Workbench [3]. 3D-модель модернізованого черв'яка наведено на рис. 1.

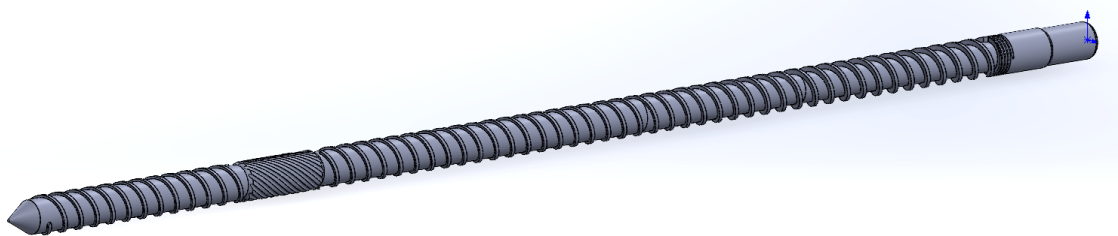

Рисунок 1 – 3D-модель модернізованого черв'яка екструдера за пат. № EP3630444A1 [2]

Схему навантаження та результати числового моделювання напружено-деформованого стану модернізованого черв'яка екструдера наведено на рис. 2–4.

B: Static Structural

Static Structural

Time: 1, s

19.10.2025 22:24

- A** Fixed Support
- B** Displacement
- C** Standard Earth Gravity: 9806,6 mm/s²
- D** Pressure: 75, MPa
- E** Pressure 2: 60, MPa

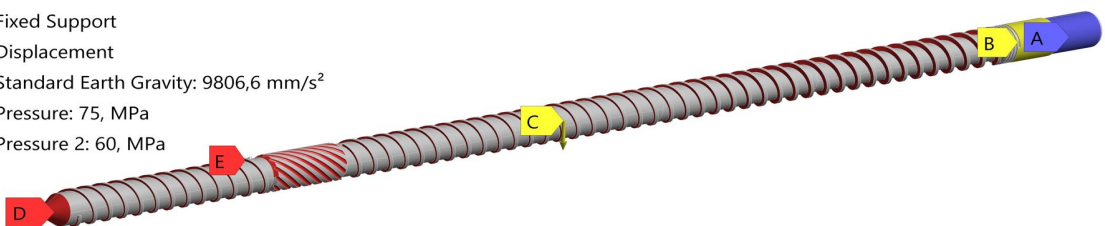

Рисунок 2 – Схема навантаження 3D-моделі модернізованого черв'яка екструдера

B: Static Structural

Equivalent Stress

Type: Equivalent (von-Mises) Stress

Unit: MPa

Time: 1

20.10.2025 22:20

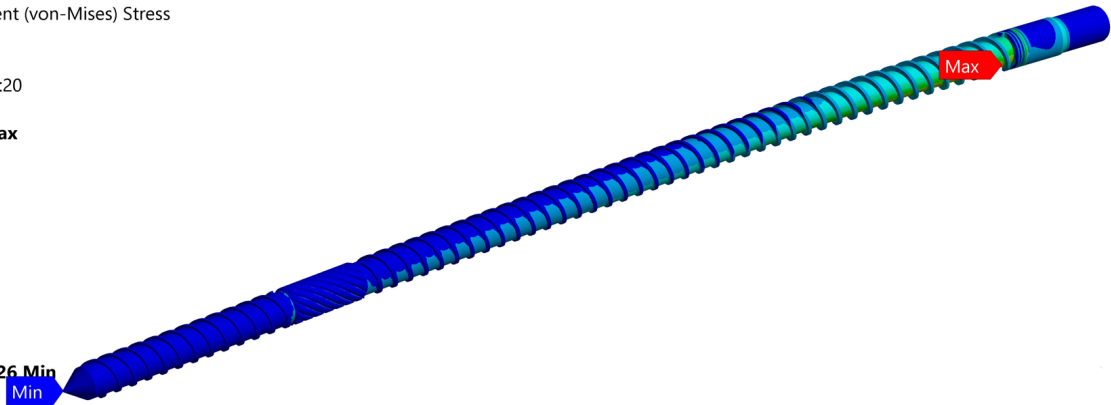
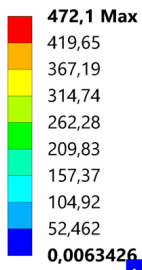

Рисунок 3 – Поле еквівалентних напружень за Мізесом 3D-моделі модернізованого черв'яка екструдера

B: Static Structural

Safety Factor

Type: Safety Factor

Time: 1

20.10.2025 22:13

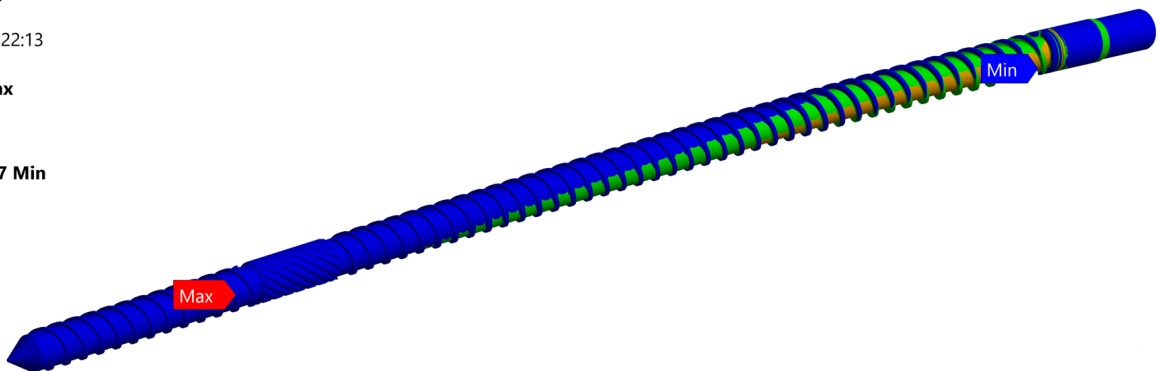
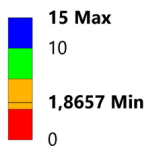

Рисунок 4 – Поле коефіцієнту запасу міцності 3D-моделі модернізованого черв'яка екструдера

За результатами числового моделювання напружено-деформованого встановлено, що коефіцієнт запасу міцності модернізованого черв'яка дорівнює 1,86, що перевищує встановлене мінімальне значення $k > 1,6$. Цей показник підтверджує достатню міцність деталі та відсутність ризику її руйнування під час експлуатаційного періоду.

Висновки. Запропоновано модернізацію черв'яка агрегату для виробництва поліетиленової плівки за пат. № EP3630444A1, в якій використано принцип інтеграції зони активного змішування. Вказане технічне рішення дає змогу досягти високого рівня гомогенізації полімерної суміші на короткій ділянці робочого каналу, що в свою чергу забезпечує підвищення ефективності обробки полімерної сировини. Проведене моделювання НДС модернізованої конструкції черв'яка підтверджує його надійність та міцність в умовах експлуатації, оскільки коефіцієнт запасу міцності становить 1,86, що гарантує його стійкість під дією робочих силових та температурних навантажень.

Перелік посилань

1. Мікульонюк І. О. Технологічні основи перероблення полімерних матеріалів : навч. посіб. 3-тє вид., переробл. та доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 296 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/68766>
2. Pat. № EP3630444A1. B29C48/38, application 23.05.2018, publication 08.04.2020. <https://worldwide.espacenet.com/patent/search/family/062528201/publication/EP3630444A1?q=pn%3DEP3630444A1>
3. Ansys : Engineering Simulation Software. URL: <https://www.ansys.com/> (дата звернення: 14.10.25)